

Ilmastovaalit ovat välttämättömyys

TUUKKA TAMMI

Ilmastovaalit ovat suuri huijaus, kirjoitti Ylioppilaslehden päätoimittaja Susanne Salmi viime syyskuussa. Takana oli kaikkien aikojen hellekesä sinilevämössöineen. Salmi näki puolueiden ilmastotekolupaukset näpertelynä ja poliittisten irtopisteiden keräilynä. Vaalien jälkeen ilmastosta meuhkaaminen vaimenisi jälleen. Lokuussa julkaistiin IPCC:n eli hallitusten välisen ilmastopaneelin kylmäävä raportti. Tilanne on pahempi kuin luultiinkaan.

Valtaosa nuorista kokee ilmastomuutoksen erittäin tai melko huolestuttavaksi. Mutta mitä he ovat valmiit tekemään nykyistä kestävämmän kehityksen eteen? Tässä YP:ssä julkaistaan Mikko Piispan ja Sami Myllyniemen analyysi suomalaisnuorten ilmastomuutossuhteesta. Tulosten mukaan nuoret olisivat ainakin jossain määrin valmiita tinkimään aineellisesta hyvinvoinnista ja taloudellisesta kasvusta. Nuorten ”ilmastoteoissa” korostuvat kulutusvalinnat. Räväkempi vaikutustoiminta ei ainakaan vielä näy.

Piispa ja Myllyniemi kirjoittavat: ”Vaikka nuoret eivät ole (ainakaan vielä) nousseet barrikadeille ilmaston puolesta, näyttää selvältä, että nuorten näkökulmasta tulevaisuus on jossain määrin hämärän peitossa. Siihen liittyy epävarmuutta ja turvattuuden kokemuksia, ja voitaneen hyvin argumentoida, että visiot hyvästä, tätä päivää paremmasta tulevaisuudesta puuttuvat. Pelkät päästövähennykset tuskin riittävät utopiaksi.”

Tutkijoiden mielestä tulevina vuosina on yhä painokkaammin kysyttävä: millainen voisi olla hyvä tulevaisuushorisontti ilmastomuutoksen oloissa? Tarvitaan myös tietoa ja visio siitä, miten nuoret ovat valmiita sopeutumaan elämään ilmastomuutoksen oloissa.

Ainakaan toistaiseksi nuoret eivät ole heittäneet toivoaan. Piispa ja Myllyniemi pohtivat, onko nuoriso ikään kuin odottavalla kannalla: he eivät ole toivottomia, mutta eivät täysin luottavaisiaakaan sen suhteen, että heidän tunnistamansa ongelmat, ensisijassa ilmastomuutos, tullaan ratkaisemaan. Odottava tunnelma saattaa heijastua myös siihen, että nuorten omat – ja ehkä meidän kaikkien – ilmastotoimet ovat tähän asti pyörineet pitkälti kulutusvalintojen ympärillä. Makrotason päätöksissä pallo on ensisijaisesti päättäjillä ja muilla aikuisilla. Nuoret katsovat ainakin toistaiseksi hieman sivusta. Piispa ja Myllyniemi esittävät, että jos nuorten huolia ei kuunnella, sillä on demoralisoiva, lamauttava vaikutus nuoriin. Silloin visiot paremmasta tulevaisuudesta karkaavat etäämmälle.

Kevään eduskuntavaalien johtoteemaksi on arvailtu monta aihetta, viimeksi sotea. Toivoa sopii, että yksi päällimmäisistä aiheista on ilmastomuutos.